

Ekosofias Nyhetsbrev

MARS 2020 - TJUGOÅTTONDE ÅRGÅNGEN

REKORD: VARMASTE VINTERN I STOCKHOLM PÅ ÖVER 250 ÅR

Årets vinter har slagit värmerekord. Medeltemperaturen på 2,6 grader Celsius, är den varmaste som någonsin uppmätts i Stockholm.

– Att den är varm beror förmodligen på slumpen, att den är så varm som den är beror på klimatförändringarna, säger Michael Tjernström, professor vid Stockholms universitet.

Vid observatoriet beläget på Observatoriekullen i Stockholm har dagliga väderobservationer gjorts sedan 1756.

Årets vinter har varit den varmaste på över 250 år, enligt nya data från Bolincentret vid Stockholms universitet.

Svenska Dagbladet

VINTERN I EUROPA DEN I SÄRKLASS VARMASTE

Denna vinter har varit den överlägset varmaste som registrerats i Europa.

EU:s uppgifter från Copernicus Climate Change Service (C3S) går tillbaka till 1855. Medeltemperaturen för december, januari och februari var 1.4 grader C över det tidigare vinterrekordet, som sattes 2015–16. Nya regionala klimatrekord brukar vanligtvis endast vara bråkdelar av grader. Nu var Europas vinter 3.4 grader C varmare än genomsnittet från 1981–2010.

Värmen har lett till att skörden av isviner i Tyskland har misslyckats och att snö måste importeras till sportevenemang i Sverige och Ryssland.

I Helsingfors, var medeltemperaturen för januari och februari mer än 6 grader C högre än genomsnittet för 1981–2010.

I Storbritannien kommer allvarliga översvämningar sannolikt att ha förvärrats av högre temperaturer, på liknande sätt som 2015.

– Även om denna vinter var en verkligt extrem händelse i sig, är det troligt att denna typ av händelser har gjorts mer extrema av den globala uppvärmningen, säger Carlo Buontempo, chef för C3S.

The Guardian

ALLT VÄRRE SYREBRIST I ÖSTERSJÖN

Syrebristen i Östersjön blir allt värre. De senaste två åren indikerar en ny fas och i områden som tidigare bara haft syrebrist, noteras nu regelbundet helt syrefria områden. Det visar en sammanställning från SMHI.

Under 2018 noterades den största utbredningen av syrefria bottnar sedan mätningarnas start 1960. Omkring 24 procent av bottenarna var syrefria och cirka 33 procent var påverkade av syrebrist.

Preliminära resultat från 2019 års mätningar visar att ungefär 32 procent av Östersjöns botten var helt syrefri eller led av syrebrist. Av den totala ytan var ungefär 22 procent helt syrefri, vilket motsvarar cirka 55 000 kvadratkilometer. Resultaten baseras på data insamlade från flera länder runt Östersjön.

– Orsaken till den ökade syrebristen i de södra delarna av Östersjön är inte klarlagd, men den ökade temperaturen i bottenvattnet skulle kunna vara en bidragande orsak, säger oceanograf Lena Viktorsson.

·EKOSOFIA·

OVANLIGT TIDIG VÅR – SÅ SVARAR NATUREN MOT DET ALLT VARMARE KLIMATET

En ovanligt tidig vår eller mild vinter kan inte ensamt ses som ett tecken på klimatförändringar. Men trenden är otvetydig – Sveriges klimat har blivit allt varmare, vilket ligger i linje med den globala uppvärmningen, säger Markku Rummukainen, professor i klimatologi vid Lunds universitet. På årsbasis handlar det om en temperaturökning på cirka två grader de senaste decennierna.

– För min del kan jag känna en viss oro. Det är en så snabb förändring och naturen är inte riktigt förberedd på detta. Alla organismer ska hänga med i den här förändringen, säger Lars Eklundh, professor vid Lunds universitet.

På lång sikt kan Lars Eklundh inte svara på vilka konsekvenserna kan bli av att vegetationen vaknar tidigare på våren, men han befarar att naturen ska komma i otakt och fenologin – vid vilken tidpunkt en viss företeelse i naturen årligen inträffar – rubbas.

Ett annan tydlig effekt av ett varmare klimat är att den genomsnittliga flyttfågeln idag återvänder till Sverige upp till tio dagar tidigare jämfört med för trettio–förtio år sedan.

Högre temperaturer innebär också att arter som normalt finns längre ner på kontinenten, och trivs i ett varmare klimat, successivt blir fler i Sverige. På motsvarande sätt blir fåglar som trivs i ett kallare klimat färre, och drar sig längre norrut, säger Åke Lindström, professor i biologi vid Lunds universitet.

SOPFÖRBRÄNNING STÅR FÖR ALLT STÖRRE DEL AV KOLDIOXIDUTSLÄPPEN FRÅN VÄRMEVERK

Utsläppen av koldioxid i samband med att sopor eldas för energiåtervinning står för en ökande del av Sveriges klimatutsläpp visar siffror från Naturvårdsverket.

Förutom svenska hushållssopor importeras också 1,5 miljoner ton från utlandet. Eftersom soporna innehåller mycket plast blir utsläppen betydande, och det oroar nu forskare.

– Det som är bekymmersamt är att det år för år ökar, och inte visar några tendenser att minska. Sverige ska ju ner till noll, säger Göran Finnveden, professor i miljöstrategisk analys vid KTH i Stockholm.

Enligt Naturvårdsverkets statistik står sopförbränningen idag för 5% av Sveriges totala koldioxidutsläpp. Tittar man närmare på just el- och fjärrvärmesektorn, står sopeldningen där för hela 50% av koldioxidutsläppen.

– Problemet ligger framförallt hos tillverkarna av plast. Vi måste på något sätt koppla det här till konsumtion, till vilka produkter som sätts på marknaden, säger Klas Svensson vid branschorganisationen Avfall Sverige.

Sveriges Radio/Vetenskapsradion

ITALIEN BÄTTRE ÄN SVERIGE PÅ ATT ÅTERVINNA SOPOR

För 15 år sedan hade Italien stora problem med sin sophantering. Men sedan dess har det skett en dramatisk utveckling och idag är Italien bättre än Sverige på att återvinna sopor, enligt statistik från EU.

Sopkrisen i Neapel med brinnande soptippar och avfall på gatorna blev början på lösningen för Italiens sopproblem. Det säger Rossano Ercolini, skollärare och världskänd sopsorteringsaktivist.

– Det blev början på en ekologisk revolution, säger han.

Tack vare hans kampanjande mot sopförbränning men för sopsortering och återvinning, är man i hans hemkommun Capannori uppe i 90 procent sopsortering.

De är långt ifrån ensamma om att ha blivit framgångsrika på det. I exempelvis regionen Lombardiet med 10 miljoner invånare, sorteras idag över 71 procent av alla hushållssopor, enligt officiell statistik. I Sverige kommer inte en enda kommun upp i de siffrorna, enligt vår genomgång av branschorganisationen Avfall Sveriges siffror.

Ett annat mått är graden av återvinning, alltså hur stor del av soporna som i slutändan blir till nya produkter. Enligt EU:s egen statistikmyndighet, Eurostat,

·EKOSOFIA·

har Italien nu gått om Sverige när det gäller återvinning. Höga nivåer av återvinning är för EU ett viktigt mål på vägen mot en cirkulär ekonomi. År 2018 kunde 45,8 procent av hushållsavfallet i Sverige återvinnas. I Italien var det 49,8 procent. För EU i genomsnitt 47%. Sverige har med andra ord blivit omkörnt av Italien och hamnat knappt under genomsnittet för EU.

– Utvecklingen i Sverige har absolut stannat av. Vi vet att det svenska återvinningssystemet har trampat vatten de senaste åren. Återvinningssiffrorna har sett ganska likadana ut, säger Klas Svensson, Avfall Sverige.

Sveriges Radio/Vetenskapsradion

USA:S STORBOLAG VILL HA EN KOLDIOXIDSKATT

Kravet att USA ska införa en skatt på koldioxidutsläpp växer sig allt starkare bland de amerikanska storbolagen. Nu väntar en politisk offensiv, rapporterar tidningen Time.

Ekonomer har länge sagt att en koldioxidskatt för företag är det mest effektiva sättet att minska utsläppen. Det har Climate Leadership Council (CLC) tagit fasta på och presenterat ett lagförslag som innebär att företagen får betala för sina föroreningar och därmed får ett incitament att minska sina koldioxidutsläpp.

Både Republikaner och Demokrater har varnat för att koldioxidskatten kommer att höja energikostnaderna. För att bemöta kritiken föreslår CLC att pengarna som företagen betalat för sina utsläpp ska gå tillbaka till skattebetalarna i form av en kvartalsutdelning. Det skulle göra det lättare att få igenom förslaget i kongressen.

CLC är ingen vanlig lobbyorganisation utan en koalition av storbolag som biltillverkaren Ford och oljejätten Exxon samt ideella organisationer som Världsnaturfonden. Även tungviktare som förra Fed–cheferna Janet Yellen och Ben Bernanke samt mångmiljardären Rob Walton stöttar organisationen. Senaste tillskottet i supporterskaran är storbanken JP Morgan Chase som ställt sig bakom CLC:s förslag.

CLC går nu på offensiv för att få igenom sitt lagförslag i kongressen och har bland annat presenterat en opinionsundersökning som visar att förslaget har stöd i väljarkåren.

– Marknaden kan och kommer göra mycket för att hantera klimatförändringarna. Men med tanke på hur stor denna utmaning är och hur brådskande det är, måste regeringarna sätta ett pris på koldioxiden, skriver storbanken Goldman Sachs vd David Solomon i ett mejl till Time.

Dagens Industri

FÖRSTA AP–FONDEN SÄLJER AV AKTIER I FOSSILTUNGA BOLAGEN

Första AP–fonden har beslutat att sälja av bolag med väsentlig exponering mot fossilindustrin.

– Vi kommer avyttra bolag med fossil verksamhet så fort som möjligt, men vi kommer inte göra det på bekostnad av pensionsspararna, säger Sara Christensen, kommunikationschef för första AP–fonden.

Den pågående omställningen till en mindre fossilberoende ekonomi utgör en stor osäkerhet för bolag verksamma inom kol-, olje- och gasindustrin.

Investeringar i dessa bolag kan medföra en högre finansiell risk för fonden.

– Hittills har vi avyttrat allt innehav som är internt förvaltad. Det externa kan man inte bara sälja av direkt på samma sett. Men med tiden kommer även de avyttras, säger Sara Christensen.

Expressen

KLIMATPOLITISKA RÅDET SÅGAR REGERINGENS PLAN

Klimatmålen kommer inte att nås med den politik som hittills beslutats.

Det finns ingen konkret plan för hur orden ska bli verklighet, anser Klimatpolitiska rådet om regeringens ansträngningar för att minska Sveriges utsläpp av växthusgaser.

·EKOSOFIA·

Klimatpolitiska rådet, som har i uppdrag att granska regeringens klimatpolitik, ger mer ris än ros i den rapport som nu har lämnats över till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP) och näringsminister Ibrahim Baylan (S).

– Även om man tolkar regeringens klimatpolitiska handlingsplan på bästa och mest generösa sätt så rör vi oss inte tillräckligt snabbt i rätt riktning, säger Johan Kuylenstierna, vice ordförande i Klimatpolitiska rådet.

– Det är inte fel på vad man tänker sig att göra. Men det saknas konkretiseringar, tidsangivelser, uppgifter om vem som är ansvarig och hur resurser ska avsättas. Så egentligen är det ingen handlingsplan, och på så vis uppfyller den faktiskt inte intentionen i klimatlagen, säger Johan Kuylenstierna.

– Man kan ju ha hur många fina åtgärder som helst, men om man inte kan utvärdera dem eller beskriva hur de ska implementeras är det väldigt svårt att avgöra om de kommer att fungera eller inte, säger Kuylenstierna.

Miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP) håller med om delar av kritiken, men menar att regeringen avser att uppdatera klimathandlingsplanen löpande.

– Vår tolkning är att vi inom ramen för klimatramverket kan återkomma med preciseringar till riksdagen när vi lägger propositioner, och i de klimatredovisningar som vi ska lägga fram årligen, säger Lövin.

Svenska Dagbladet/Dagens Industri/TT

MYNDIGHETERNA ENIGA:

HÖJ KOLDIOXIDSKATTEN FÖR ATT STÄLLA OM TRANSPORTERNA

Sex myndigheter har tillsammans tagit fram sju förslag på hur omställningstakten av transportsektorn nu kan trappas upp. Myndigheterna som sedan 2016 har arbetat med ett uppdrag om att öka omställningstakten presenterar nu en strategisk plan med sikte på förnybara drivmedel, energieffektiva och fossilfria fordon samt ett transporteffektivt samhälle.

Bland annat anser myndigheterna att en höjning och omfördelning av koldioxidskatten skulle ge incitament till många nya tänkbara åtgärder som minskar utsläppen i transportsektorn. Samtidigt föreslås en utredning om investeringsstöd till ökad produktion av förnybara drivmedel. De sex myndigheterna Energimyndigheten, Boverket, Naturvårdsverket, Trafikanalys, Trafikverket och Transportstyrelsen vill även att infrastrukturplaneringen ska utvecklas inom klimatmålens ramar och i linje med andra hänsynsmål.

Enligt myndigheterna går utvecklingen för transportomställningen åt rätt håll inom flera områden, men inte tillräckligt snabbt för att nå målen till år 2030 och 2045.

FN SKÄRPER FLYGBRANSCHENS REGLER FÖR KLIMATKOMPENSATION

FN:s civila luftfartsorganisation ICAO beslutade nyligen att införa skärpta regler för hur flygbolag får använda klimatkompensation. Syftet med de skärpta reglerna är enligt FN att minska risken för greenwash och att säkra flygbranschens redovisning av klimatdata. Konkret handlar det om att ICAO ändrar reglerna för stödberättigande klimatkompensationer som är tillåtna i branschens koldioxid- och klimatkompensationssystem för internationell luftfart, Corsia.

De ändrade reglerna i Corsia innebär bland annat att flygbolag inte kommer att få inkludera klimatkompensationsprojekt som påbörjats tidigare än 2016 i sin klimatredovisning. Beslutet innebär också att flygföretag från och med 1 januari nästa år måste välja klimatkompensationsprojekt från en särskild lista med sex olika klimatkompensationsprogram som FN tagit fram.

FN-beslutet har fattats efter politisk kritik från ett antal länder och krav från ett stort antal miljöorganisationer. Alla miljöorganisationer är dock inte nöjda med valet av kompensationsprogram. Bland annat riktades kritik mot att FN godkänner CDM-projekt.

– Det är uppenbart att CDM har tappat all trovärdighet. Alla som vill klimatkompensera genom klimatprojekt av hög kvalitet bör undvika CDM, skriver till exempel organisationen Carbon Market Watch i en kommentar.

KÄRNKRAFT ÄR BÅDE KOSTSAMT OCH OTILLGÄNGLIGT

Kärnkraften är dyrare än förnybara energikällor i EU:s medlemsländer, enligt den senaste utgåvan av World Nuclear Industry Status Report.

Ett av rapportens viktigaste resultat är att byte till kärnkraft skulle släppa ut mer koldioxid per år än bytet till förnybara energikällor. Orsaken till detta är att kärnkraftverken tar mellan 5 och 17 år längre tid att bygga än solkraft eller vindkraft på land. Under tiden fortsätter befintliga fossila kraftverk släppa ut koldioxid.

Rapporten visar även att kärnenergi är otillgänglig. Under perioder av underhållsarbeten eller tekniska problem genererar reaktorerna ingen el. Till exempel i Frankrike var kärnreaktorer ur verksamhet i genomsnitt 88 dagar i 2018. I Belgien var situationen ännu värre. Landets sju reaktorer genererade under 2018 ingen kraft under 180 dagar, eller ett halvt år.

– Periodicitet är ett argument som ofta används mot förnybara energikällor, säger Mycle Schneider, en av rapportförfattarna. Det visar sig att kärnkraft är lika periodiskt som andra elproduktionsmetoder – det är bara en annan form av periodicitet.

Studien beräknade att i EU kom 95 procent av den ökade elproduktionskapaciteten 2018 från vind, sol och biomassa. Detta hände samtidigt som kärnkraftsproduktionen minskade.

Supermiljöbloggen

EKN: "FÖRETAGEN BEHÖVER FÖRSTÅ HÅLLBARHETSRIKTER I KUNDLEDET"

Många svenska exportföretag förstår inte att de behöver titta på hållbarhetsrisker även i kundledet. Det menar Exportkreditnämndens hållbarhetschef Karin Wessman, som säger att kunskapen är särskilt låg bland små och medelstora företag.

– Om du ska följa de regelverk och rekommendationer som finns på hållbarhetsområdet, då ska du ha koll på riskerna i hela värdekedjan och i den ingår kundledet. Företag behöver alltså ta reda på vilka risker de har i kundledet. Mitt råd är att de även frågar de direkta kunderna var produkterna i slutändan ska användas, säger Karin Wessman.

Hon drar en parallell till hur arbetet med leverantörsgrensning såg ut i början av 2000-talet, då många företag var rädda för att ställa krav på och ta ansvar för sina leverantörer. Det finns helt enkelt en oro för att exportföretagen ska förlora affärer eller kunder om de börjar ställa frågor.

En annan parallell handlar om att företagen behöver bli bättre på att förstå att kundledet, liksom leverantörskedjan, kan bestå av flera led. Karin Wessman menar att många exporterande bolag och de banker som är involverade i processen sällan gör någon mer noggrann granskning än att titta på det direkt köpande bolaget.

– När Exportkreditnämnden tittar på hållbarhetsrisker tittar vi också på den verksamhet där utrustningen ska användas. Ibland är den flera steg bort från det företag som köper en vara eller produkt av det svenska företaget, säger Karin Wessman.

NYA REGLER SKA MINSKA AVFALL FRÅN BYGGEN OCH RIVNINGAR

Inom byggsektorn uppstår årligen en tredjedel av allt avfall som skapas inom Sverige och en fjärdedel av allt farligt avfall, gruvavfallet borträknat. Regeringen föreslår i en lagrådsremiss att de nuvarande reglerna om kontrollplaner i plan- och bygglagen utvecklas så att de omfattar allt bygg- och rivningsavfall, samt byggprodukter som kan återanvändas.

Bygg- och rivningsavfall är också aktuellt på EU-nivå. Omfattande ändringar har gjorts i sex olika EU-direktiv om avfall och den här lagrådsremissen har lagändringar som bedömts nödvändiga för att genomföra de nya kraven. Lagrådsremissen innehåller också bland annat ordförklaringar, bestämmelser om när avfall upphör att vara avfall och bestämmelser som ger kommuner möjlighet att använda avfallstaxan för att förebygga avfall.

GRUND I TRÄ KAN ERSÄTTA BETONG

Även om intresset för att bygga i trä växer sig allt starkare i Sverige görs fortfarande all grundläggning med betong. Men nu håller grunder i massivt trä på att utvecklas.

– Metoden är realistisk och det finns så pass mycket intresse från marknaden att man bör gå vidare med idén. Det föreligger inga tekniska hinder för att bygga med den här typen av trägrund, säger Anders Gustafsson på forskningsinstitutet RISE.

Anders Rosenkilde, på branschorganisationen TM, menar att det kommande kravet på klimatdeklarationer kan driva på utvecklingen av trägrunder för småhus.

Byggindustrin

NY PLAN FÖR HÅLLBAR KLÄDINDUSTRI

Klädindustrin måste minska sin användning av jungfruliga resurser med 75 procent till år 2030 för att branschen ska kunna hålla sig inom de planetära gränserna. Det framgår av den nya rapporten "Earth Logic Action Plan" som tagits fram av de brittiska professorerna Kate Fletcher och Mathilda Tham. Författarna bakom planen uppger att de i sin forskning kommit fram till att de samlade slutsatserna från IPCC innebär att klädindustrin måste minska sin resursanvändning med 75 procent senast år 2030. För att nå det målet föreslås klädföretagen att ändra sina affärsprocesser, skapa nya samarbeten inom branschen och med företag utanför branschen samt att hantera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av att driva företag utan att användningen av resurser växer. I rapporten föreslås också ett antal processer för återanvändning av textilier och tips om hur företagens ledning bör hantera processerna.

KLÄDBRANSCHEN STÄLLER OM FÖR KLIMATETS SKULL

Klädindustrin släpper ut mer växthusgaser än flyget och sjöfarten ihop, enligt FN:s handelsorgan Unctad. Hela branschen stängas med ökade krav på hållbarhet och just nu pågår flera projekt för att göra våra kläder miljöanpassade.

Sedan år 2000 har svenskars konsumtion av kläder ökat med 30 procent. Varje år köper vi drygt 13 kilo ny textil per person, varav majoriteten är kläder.

Samtidigt kastar vi nästan 8 kilo i soporna, enligt Naturvårdsverket. I snitt använder vi plaggen tio gånger vilket är en minskning på 30 procent sedan millennieskiftet, enligt en rapport från FN-organet Unctad.

På Renewcell görs nya klädfibrer av gammal bomull.

– Vår hemlighet är den kemiska processen som löser upp bomullen, säger anläggningens marknadschef Harald Cavalli-Björkman.

Metoden är företagets svar på klädbranschens omställning och han är entusiastisk inför framtiden. De kallar materialet Circulose och säljer det till producenter av viskos, en allt vanligare textilfiber som vanligen görs av trämassa. Det första plagget har nyligen lanserats i samarbete med H&M.

– Rätt framställd är viskos en bra fiber och studier visar att efterfrågan kommer att fördubblas till 2030, säger Harald Cavalli-Björkman.

Intresset för att återvinna kläder går som en våg genom klädindustrin. De senaste årens fokus på klimatet har fått många konsumenter att ifrågasätta den slit-och-släng-kultur som billiga plagg, ständiga reor och allt fler säsongskollektioner bidrar till. Dessutom har stora modeföretag under flera år kritiserats för att kläderna sys av människor under rent farliga förhållanden och löner som de knappt kan leva på.

Dagens Nyheter

SÅ KAN GRÖN SKATTEVÄXLING VÄXLAS UPP

I en antologi från tankesmedjan Fores presenteras ett antal analyser om grön skatteväxling som fokuserar på transportsektorn, subventioner av fossila bränslen och energisektorn, industrins roll samt en rad andra åtgärder, som markskatt och en höjd koldioxidskatt. Detta kompletteras vidare med förslag på samhällsnyttiga åtgärder såsom utveckling av grön teknik och sänkt skatt på

·EKOSOFIA·

arbete. Förslagen och analyserna kommer från tolv forskare, debattörer och branschföreträdare.

Flera av bidragen i antologin handlar om att fasa ut fossila subventioner.

– Att ta bort fossila subventioner är optimalt i dagsläget då det låga oljepriset gör att det inte känns lika hårt i plånboken för dem som nyttjar subventionerna. Det är rätt tid för en sådan grön skatteväxling då den gynnar klimatet samtidigt som den ger ett temporärt tillskott till statskassan i en tid då det behövs, säger Mette Kahlin McVeigh, klimatprogramchef, Fores, i en kommentar.

Enligt Januariavtalet ska den gröna skatteväxlingen omfatta cirka 15 miljarder kronor och kombinerar beskattning av miljö- och klimatskadliga aktiviteter med sänkta skatter och investeringar i sådant som är samhällsnyttigt.

PENDLARBÅT PÅ MÄLAREN OMBYGGD TILL ELHYBRIDDRIFT

Ett av Blidösundsbolaget klassiska Mälarfartyg, M/S Rex från 1937, byggs nu om till elhybriddrift inför sommarens pendeltrafik, på uppdrag av Storstockholms Lokaltrafik, SL.

– Erfarenheterna hittills är positiva, mycket utveckling och provning kvarstår men vi kan minska CO₂-utsläppen med upp till 47 procent, säger Fredrik Liw, teknisk chef på Blidösundsbolaget, i en kommentar.

Ungefär 60 procent av pendlarna i Stockholm reser kollektivt och redan i dag är SL:s väg- och spårtrafik helt fossilfri. För pendlartrafiken till sjöss återstår dock fortfarande utmaningen att nå fossilfrihet. Enligt uppsatta mål ska 90 procent av alla båtar som går i den regionala kollektivtrafiken drivas med fossilfritt bränsle nästa år. Hybridiseringen av M/S Rex är ett steg i den utvecklingen.

VOLVO VILL FÅ 10 000 ANSTÄLLDA ATT LÄMNA BILEN HEMMA

Parkeringsavgifter, subventionerade Västtrafik-kort och fler cykelparkeringar. Det är några åtgärder som AB Volvo i Göteborg funderat på för att få fler av sina 10 000 anställda i Göteborg att ta bussen, spårvagnen eller cykeln till jobbet. En resvaneundersökning som Volvo genomfört visar att 6 000 av de anställda idag tar bilen till jobbet, trots att de har en resväg som är kortare än 15 kilometer.

– Om förutsättningarna är de rätta är det rimligt att tro att vi är många som kommer att ställa bilen, säger Martina Klaus, chef för ansvarsfullt företagande på Volvo till Göteborgs-Posten.

– Vi kommer att utreda vad som krävs för att fler av våra medarbetare ska tycka det är attraktivt att lämna bilen hemma och sen kommer vi genomföra åtgärder som kan ge ett gott resultat, säger hon till GP.

Ett liknande projekt vid Universitetssjukhuset i Linköping innebar att skapa flera hundra nya cykelparkeringar, serva anställdas cyklar gratis, hålla klimatföreläsningar, köpa in elcyklar för tjänsteresor och bjuda på prova-på-kort i kollektivtrafiken. Bonusen blev att sjukhuset på åtta år har kunnat omvandla 600 parkeringsplatser till byggbar mark, samtidigt som personalens genomsnittliga sjukfrånvaro fallit från tio dagar per år till två. Det innebär att universitetssjukhuset fått tillbaka runt fyra kronor för varje krona de satsat i projektet.

GRETA THUNBERG HAR PÅVERKAT VAR TREDJE SVENSK

En ny Sifo-undersökning som Expressen låtit göra visar att Greta Thunberg har påverkat synen på klimatförändringar hos nästan var tredje svensk.

– Vi vet från tidigare undersökningar att många har sett klimatet som den viktigaste valfrågan, så helt nytt är det inte. Men svaren kanske tyder på att de har fått en ny syn, eller att intresset för klimatfrågan har växt lite, säger Toivo Sjören, opinionschef på Sifo till Expressen.

Klimatpsykologen Kali Andersson har dock en annan uppfattning:

– Jag tycker att siffran är väldigt låg, eftersom Greta Thunberg har påverkat medierna oerhört mycket, säger hon till Expressen.

Mätningen visar ingen större skillnad på ålder eller bostadsort.

Med tanke på rådande osäkerhet är det för närvarande oklart exakt hur nedanstående utbildningar kan komma att genomföras. Vi planerar för att kunna genomföra dem på distans – och då även vid tidpunkt som ni kan påverka själva. Kontakta oss gärna om du är intresserad!

Vem säger vad – och varför? – 19 maj 2020

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – för andra gången en utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Grundläggande miljöutbildning – 28 maj 2020

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Sedan den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR). Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev.

Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se